

Tại sao doanh nghiệp nước ngoài ô ạt rút vốn khỏi Việt Nam?

20.12.2016

Ô nhiễm và suy thoái môi trường ở Việt Nam là hai vấn đề được nhiều doanh nghiệp nước ngoài nêu lên tại một Diễn Đàn Doanh Nghiệp gần đây. Họ cảnh báo hai vấn đề này sẽ tác động trực tiếp đến đầu tư nước ngoài vào Việt Nam.

Theo 1 đoạn video của VTV 1 trên Youtube, đại diện của các hiệp hội doanh nghiệp nước ngoài ở Việt Nam đã nêu lên những quan tâm và lo lắng về mức độ ô nhiễm môi trường mà theo VTV1, là một trong những nguyên nhân khiến nhiều doanh nghiệp nước ngoài rút vốn ra khỏi Việt Nam.

Tiến sỹ kinh tế Lê Đăng Doanh khẳng định với VOA-Việt Ngữ rằng đang có 1 xu thế các doanh nghiệp nước ngoài rút lui khỏi thị trường tài chính Việt Nam:

"Theo đánh giá của một số chuyên gia thì 1 số quỹ đầu tư nước ngoài đã bán tháo khoảng 400 triệu đô la cổ phiếu của họ ở thị trường chứng khoán của Việt Nam. Nhìn chung việc rút vốn của các nhà đầu tư nước ngoài là một điểm đáng chú ý."

Theo tiến sỹ Doanh thì có 1 số nguyên nhân gây ra hiện tượng này. Một trong các nguyên nhân là do Mỹ rút ra khỏi TPP và kỳ vọng của các nhà đầu tư sẽ không được thực hiện. Ngoài ra chuyên gia kinh tế này cho rằng tình hình nợ công và tài chính của Việt Nam đang làm giới đầu tư lo lắng.

Tại Diễn Đàn Doanh Nghiệp Việt Nam tổ chức hôm 5/12 tại Hà Nội, đại diện các hiệp hội doanh nghiệp nước ngoài đều nhắc đến vấn đề ô nhiễm đáng báo động ở Việt Nam, và cho đó là lý do họ xét tới để quyết định liệu có tiếp tục kinh doanh đầu tư tại Việt Nam hay không. Ông Dominic Scriven, chủ tịch điều hành của Dragon Capital Group và là trưởng Nhóm Thị Trường Vốn, cho biết các lý do đưa đến quyết định rút ra khỏi thị trường chứng khoán Việt Nam của nhà đầu tư lớn nhất của tập đoàn Dragon. Ông nói:

"Sự cố lớn tại miền Trung năm nay, những vấn đề liên quan đến sông Mekong, hạn hán, lũ lụt, biến đổi khí hậu, chưa kể những ảnh hưởng không tốt đối với uy tín quốc gia từ vai trò của Việt Nam trong việc buôn bán động vật hoang dã đều là những vấn đề mà thế giới đang chứng kiến. Rất tiếc phải thông báo rằng tuần vừa rồi nhà đầu tư lớn nhất của công ty Dragon chúng tôi đã loan báo quyết định rút ra khỏi thị trường Việt Nam vì lý do thiếu vắng những chính sách và hành động thuyết phục trong việc bảo vệ môi trường."

Ngoài thảm họa cá chết dọc theo bờ biển các tỉnh miền Trung sau đó được xác định là do nguồn xả thải chất nhiễm độc của nhà máy Formosa ở Hà Tĩnh gây ra, các hệ thống sông hồ ở những thành phố lớn như Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh cũng chứng kiến cảnh cá chết hàng loạt. Ngoài ô nhiễm nguồn nước, tình trạng ô nhiễm không khí ở Việt Nam cũng đã lên đến mức báo động. Theo đánh giá của một tổ chức nghiên cứu môi trường Thụy Điển, Việt Nam nằm trong số 10 nước có không khí ô nhiễm nghiêm trọng nhất thế giới. Đây đang là mối lo đối với những người nước ngoài muốn đến sinh sống và làm việc ở Việt Nam. Ông Kenneth Atkinson, chủ tịch Hiệp Hội Doanh Nghiệp Anh Quốc tại Việt Nam, nói tại diễn đàn doanh nghiệp trên VTV1:

"Mức độ ô nhiễm đang tăng cao một cách rõ rệt và ở mức báo động. Điều này sẽ có tác động tới những người muốn chuyển gia đình tới sinh sống ở Việt Nam, từ đó ảnh hưởng tiêu cực tới vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài. Chúng tôi cho rằng nguyên nhân chính của vấn đề này nằm ở sự yếu kém trong quản lý và thực thi luật pháp, nhất là ở các khu công nghiệp."

Bà Virginia Foote, chủ tịch Hiệp Hội Doanh Nghiệp Hoa Kỳ tại Việt Nam cũng nêu lên những quan tâm về vấn đề ô nhiễm môi trường tại Việt Nam. Bà nói "càng ngày càng thấy áp lực giữa phát triển kinh tế và môi trường" ở Việt Nam.

Tiến sỹ Đinh Đức Trường, phó trưởng khoa Môi Trường và Đô Thị của trường Đại học Kinh Tế Quốc Dân ở Hà Nội khẳng định có sự đánh đổi giữa phát triển kinh tế và môi trường ở Việt Nam. Một nghiên cứu gần đây của tiến sỹ Trường cho thấy các doanh nghiệp với vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) đóng vai trò lớn trong việc gây ra ô nhiễm môi trường ở Việt Nam. Ông nói:

"Đầu tư trực tiếp nước ngoài vẫn là một cái cực, một cái trụ cột để tăng trưởng kinh tế và ở một góc độ nào đấy thì vẫn còn có một sự đánh đổi nhất định giữa kinh tế và bảo vệ môi trường ở Việt Nam. Có lẽ khi chúng ta phát triển tốt hơn thì có lẽ là cái nhìn nhận sẽ tốt hơn."

Tiến sỹ Trường ước lượng thiệt hại do ô nhiễm môi trường gây ra tương đương với 5% GDP của Việt Nam hằng năm và cảnh báo Việt Nam sẽ qua mặt Trung Quốc về mức độ ô nhiễm nếu không có biện pháp đúng đắn để giải quyết tình trạng này. Tuy nhiên, cũng theo tiến sỹ Trường, Việt Nam có thể kiểm soát mức độ ô nhiễm bằng cách cải thiện hệ thống thể chế luật pháp và sự tham gia của người dân.